

HJO KOMMUN
Barn och Utbildning
Guldkroksskolan 7-9

Plan mot kränkande behandling

Guldkroksskolan 7-9

läsåret 2020/2021

Fastställd av skolledning, personal och elevråd.

Reviderad ht 2020

HJO KOMMUN
Barn och Utbildning
Guld kroksskolan 7-9

Vision

Guld kroksskolan ska erbjuda en positiv miljö där alla kan känna glädje, trygghet och utvecklas.

Alla på Guld kroksskolan ska mötas med respekt, bli positivt uppmärksammade, känna trygghet och kamratskap i sin klass och skola.

Utvärdering av *Plan mot kränkande behandling* läsåret 19/20

På Guld kroksskolan användes tre underlag för att utvärdera verksamhetens *Plan mot kränkande behandling* för läsåret 19/20; Skolans trygghets- och trivselenkät för elever, Skolverkets enkät rikad mot åk 9, anmälda kränkningsärenden i Synpunkten och trygghetsvandring.

I Synpunkten har det under läsåret anmälts x ärenden om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Till största delen gäller det verbala kränkningar.

Resultatet av skolans enkät återges till personalen i samband med APT under ht 2020. Följande framkom av enkäten:

- 81,5% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska bra på frågan om man respekterar varandra på skolan.
- 43% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om de följer skolans ordningsregler.
- 80,34% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om de har studier på lektionerna.
- 56,6% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om det finns andra elever som stör ordningen i klassrummet.
- 8% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om det finns elever de är rädda för på skolan.
- 6% av eleverna i åk 8 instämmer till viss del att det finns vuxna som de är rädda för.
- 88,9% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om de känner sig trygga på skolan.
- 65,9% av eleverna instämmer helt och hållet eller ganska på frågan om det finns vuxna på skolan som reagerar på om någon har varit elak mot en elev.
- 78,6% av eleverna instämmer helt och hållet eller till viss del på frågan om de vet om de vet vem de kan prata med om någon varit elak mot en elev.

Analys

Enligt svaren av trygghetsenkäten kan vi konstatera att de flesta eleverna trivs och upplever sig trygga på skolan, vilket bidrar till en god arbetsmiljö för både elever och personal. Uppfattningen bland personal och pedagoger är densamma.

Något som är oroande är att 8% av eleverna instämmer helt eller delvis att det finns elever som de är rädda för på skolan. Detta är en relativt hög siffra och något som trygghetsgruppen måste analysera för att komma fram till vad detta står för.

Fortfarande upplevs främst toaletterna och omklädningsrum som otrygga platser. Pedagoger ser fortsatt att elever besöker toaletten under lektionstid, vilket skulle kunna bero på att de vill gå på toaletten, när de flesta är på lektion.

Även tidigare har omklädningsrummen varit otrygga platser. I vissa omklädningsrum har därför under föregående läsår duschdraperier satts upp. Arbete kring trygghet bedrivs kontinuerligt, samverkan mellan skola och Tekniska kontoret gällande lokaler samt att det finns möjlighet till undervisning i mindre grupp.

Elever som upplever att vuxna inte alltid agerar när kränkande behandling förekommer. Vuxennärvaro i Frallan och i korridorer är något som behöver öka för tryggheten. Schemat för när pedagoger ska finnas i korridorerna och i uppehållsutrymmena inte har kommit igång under höstterminen vilket gjort att vuxennärvaron inte är så hög som önskat.

Skolans trygghetsteam jobbar systematiskt med de ärenden om kränkande behandling, diskriminering och trakasserier som anmäls. Det är alltid två utredare som jobbar med samma ärende. Under vårterminen -21 ska trygghetsteamet arbeta med att tydliggöra rutiner kring arbetet med kränkande behandling, utbildning av all personal kring hur arbetet kring utredning går till väga mm genomföras då detta är ett behov som framkommit i utvärderingen av trygghetsarbetet. Under höstterminen har Trygghetsteamet vid allvarliga incidenter samlats för att tillsammans diskutera händelse och vidare arbetsgång.

Internet är en arena där många elever kan bli utsatta på ett eller annat sätt. Under året har elever blivit utsatta genom att bilder och filmer har publicerats mot någons vilja och nedvärderande kommentarer har skickats via sms, snap, meddelanden eller annan nätbaserad kommunikationsgrupp. Trots detta uppger endast ett fåtal elever att de känner sig otrygga på nätet. Många uppger att de har någon de kan vända sig till om/när det sker. Vi kan se att det som sker på elevernas fritid får konsekvenser under skoltid, och vi behöver fortsätta att samtala med eleverna om hur man bör kommunicera på nätet och med varandra via mobilen.

Analys av genomfört arbete på lektionstid för att förebygga kränkande behandling

- Uppstartsdag för åk 7. Hela arbetslagets personalgrupp startar en dag tidigare med de nya eleverna i åk 7. Dagen är fylld av aktiviteter för att stärka och trygga upp gruppen inför skolstart. Föräldrar ansluter och avslutar dagen tillsammans med elever och personal.
- Klassrådstitid i åk 7, 8 och 9. Elever och lärare har möjlighet att jobba med värderingsövningar.
- Kamratbana åk 7. Personal från Elevhälsan genomför denna och jobbar med grupperna samt återkopplar med iakttagelser och användbara redskap i det fortsatta gemenskapande klassarbetet.

- Samarbete med Elevhälsan. I samtliga årskurser har klasser använt Elevhälsans kompetens vid värderings- och samarbetsövningar i olika gruppkonstellationer.
- Café och uppehållsutrymme Frallan. Ytterligare vuxennärvaro av personal och fritidsledare organiseras i form av rastvärdsschema. Området runt pingisbordet upplevs rörigt och där behöver vi trygga upp med vuxennärvaro.
- Elevcoach finns på skolan som rör sig bland eleverna och jobbar med elever som har problematisk skolnärvaro, antingen de är i skolan men ej på lektionerna eller inte kommer till skolan.
- På hälsa-lektionerna under hela åk 7-9 arbetar lärare systematiskt tillsammans med eleverna, på både grupp- och individnivå, inom områden som berör självkänsla och livsfrågor, kopplat till likabehandlingsarbetet.
- I samband med terminsstarten gick mentorerna igenom *Plan mot kränkande behandling* 19/20.

Det vi ser är att man i åk 7-klasserna behöver arbeta kontinuerligt för att skolan och klassen ska vara trygga sammanhang. Observationer från kamratbanan, överlämningsinformation, häften med olika samarbetsövningar samt samverkan med Elevhälsan används i detta systematiska arbete. I samtliga årskurser fortsätter arbetet till viss del under klassråd tid, som är 40 minuter/vecka fördelat på två lektioner à 20 minuter. Ett utvecklingsområde under läsåret 19/20 var att öka elevernas delaktighet i skolans *Plan mot kränkande behandling*. Här har vi redan under förra läsåret börjat jobba med Elevrådet som en aktiv del i detta arbete.

Utvecklingsområden 2020-2021

- Fortsätta med planeringen att få fler vuxna ute bland eleverna under rasttiderna.
- Hålla i våra goda erfarenheter från Friendskonceptet som vi använt oss av under många år. Fortsatt arbete med kompisstödjare. Detta har startats upp och i detta samarbete involveras även elevhälsan i samarbete med att skapa främjande och förebyggande aktiviteter för hela skolan. Innehållet bestäms av eleverna i samarbete med personal.
- Fortsätta arbetet med arbetet kring vardagsrasism.
- Ha ett större och närmare samarbete i hela kollegiet, när det handlar om likabehandlingsarbetet i klasserna. Vi behöver ha fler professioner som samarbetar. Verksamheten önskar också ett erfarenhetsutbyte mellan arbetslagen. Man upplever att arbetet med kompisstödjare fungerar olika bra i olika arbetslag. Vi behöver dra nytta av de goda exemplen.
- Jobba mer med elevernas självförtroende och självkänsla.
- Elevhälsans personal är inne i klasserna på klassråd och arbetar tillsammans med personal och elever fram underlag för att främja trygghet och studiero.
- Initera en nya utbildningsinsats för trygghetsteamet i hur utredningsarbetet går tillväga för att utveckla arbetet och tydliggöra rollerna mellan utredare och övrig personal.

Främjande arbete

Syftar till att *skapa en trygg* och tillitsfull skolmiljö för alla elever och skolpersonal. Skolans värdegrund handlar om grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter som:

- Människors okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet
- Solidaritet mellan människor

(1 kap 5 § skollagen)

Det främjande arbetet pågår alltid utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat (*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda, Skolverket, 2014*).

Guld kroksskolans främjande arbete

- Caféverksamhet
- Aktivitetsdagar
- Kamratbana åk 7
- Komisstödjure
- Rastaktiviteter
- Elevråd
- Klassråd
- Rastvärdschema, vuxennärvaro i korridorer och café under elevraster
- Vuxennärvaro
- Planen mot kränkande behandling
- Mentorskap
- Samverkan med externa aktörer utanför skola, Polis, Socialtjänst, Fritidsgård, Hälsostateg

Förebyggande arbete

Syftar till att *avvärja risker för* diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla (*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda, Skolverket, 2014*).

Guld kroksskolans förebyggande arbete

- Kartläggning sker via trygghetsvandring, enkäter, skyddsombud, elevskyddsombud, elevråd, kränkningsärende, Trygghetsteam
- Rastvärdschema, vuxennärvaro i korridorer och café under elevraster
- Elevernas delaktighet via caféverksamheter
- Tjuvstart åk 7
- Vuxennärvaro i matsal
- Kamratbana
- Kompisstödjure
- Rastaktiviteter
- EHT, elevhälsoteam
- Planen mot kränkande behandling
- Mentorssamtal

Åtgärdande arbete

Det är viktigt att det åtgärdande arbetet utformas efter skolans förutsättningar. Centralt för det åtgärdande arbetet är ansvarsfördelning, rutiner för utredning och rapporter, hantering av den som blivit utsatt för trakasserier eller kränkningar och hantering av den som har utsatt någon för trakasserier eller kränkningar, dokumentation och uppföljning av varje steg i denna process (*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda, Skolverket, 2014*).

Guldkroksskolans åtgärdande arbete

- Trygghetsteamet i samverkan med rektor, elevhälsa och mentorer har kontinuerliga möten i syfte att upptäcka, rapportera och hantera eventuella trakasserier och kränkningar samt att dessa dokumenteras.
- Upprättande Lathundar i syfte att säkerställa systematiskt kvalitetsarbete
- Synpunkten, dokumentationssystem
- Elevsamtal, utredande och uppföljande
- Kontakt med vårdnadshavare
- Planen mot kränkande behandling

Förebyggande arbete

Syftar till att *avvärja risker* för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbunden kartläggning av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet Alla som arbetar inom skolan ska visa respekt för den enskilde individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska alla aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper, samt aktivt arbeta för att kränkningar aldrig skall förekomma. Varje incident av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Skolan har ett Trygghetsteam som består av ett antal vuxna med olika yrkeskompetens. Gruppen leds av rektor och följande finns representerade:

- fritidsledare
- kompisledare
- likabehandlingsteam
- kurator
- skolsköterska.

Trygghetsteamet och kompisledarna träffas två-tre gånger/termin och ytterligare om behov finns. Även representanter från elevrådet eller elevskyddsombud kan kallas in vid vissa frågor.

Likabehandlingsteamet består av pedagoger som ansvarar för samtal med elever som upplever sig kränkta respektive har kränkt.

Kompisledarna ansvarar tillsammans med fritidsledare för kompisstödjarverksamheten. I arbetslagen träffar kompisstödjarerna regelbundet sina respektive ledare och ibland är det större gemensamma möten, där alla i skolans kompisstödjarverksamhet träffas. Under varje läsår utformar kompisstödjarerna, med hjälp av sina ledare tillsammans med våra två kuratorer, en gemensam

schemabrytande aktivitet i arbetslaget. Skolans två kuratorer håller och tillsammans med kompisledarna stormötet med alla kompisstödjare.

Föräldrars medverkan i det förebyggande arbetet är mycket betydelsefull för vårt arbete. Det är viktigt att de är oss behjälpliga och meddelar skolpersonal om det kommer till deras kännedom att någon elev blivit kränkt. Föräldrar får varje läsår *Plan mot kränkande behandling* presenterad för sig på föräldramöten eller genom att läsa på hjo.se eller VKlass. Samtidigt ges möjlighet till diskussion om allas ansvar, rättigheter och skyldigheter.

Alla elever medvetandegörs om vikten av att bry sig om varandra och ta hjälp av vuxna när man upplever att en skolkamrat är utsatt eller ensam. Skolans *Plan mot kränkande behandling* samt framtagna ordningsregler finns publicerade på skolans lärplattform: VKlass.

Metoder på lektionstid för att förebygga kränkande behandling

- Arbetet med attityder och förhållningssätt fortgår under hela skoldagen, både under lektioner och på raster.
- Alla elever har ämnet Hälsa på schemat, där samtal och utbildning kring kränkande behandling ingår.
- Uppstartsday för åk 7. Mall och PM finns.
- Kamratbana genomförs med alla elever i åk 7.
- Rektor går igenom och diskuterar föregående läsårs *Plan mot kränkande behandling* tillsammans med elevrådet. Elevrådsrepresentanter ansvarar sedan, tillsammans med klassföreståndare, för att planen diskuteras i respektive klass under klassrådstid. Klassernas synpunkter lyfts i efterkommande elevråd.
- Trivselregler revideras vid behov av elever, personal samt rektor.
- Årlig revidering av *Planen mot kränkande behandling* tillsammans med elevrådet.
- Arbete med tjej- och killgrupper vid behov.
- Gruppsamtal med elevhälsa och fritidsledare.
- Trygghetsenkäter genomförs en gång/läsår och sammanställs av Trygghetsgruppen tillsammans med skolledningen.
- Hälsosamtal med skolsköterska.

Arbete i övrig elevmiljö

Kompisstödjare utses i varje klass. Kompisstödjarnas uppdrag är att vara en god kamrat och tillsammans med andra elever och vuxna arbeta förebyggande för en god skolmiljö för alla. Kompisstödjare och andra elever ombeds/uppmuntras att bidra med att ex att kunna sätta sig bredvid och äta tillsammans med ensamma elever i matsalen samt att ta hjälp av vuxna i akuta situationer.

Rektor är elevombud på skolan och ska kunna medla mellan elev – vuxen samt elev – elev. Till elevombudet kan elever, föräldrar och personal vända sig direkt. Elevombudet presenterar sig för eleverna vid läsårsstart.

Elevcafé med organiserad verksamhet leds av cafépersonal samt fritidsledare. Övrig skolpersonal vistas i den gemensamma lokalen under raster och här uppmärksammas ständigt förhållningssätt och umgängesregler.

Metoder i vuxenmiljö

Under arbetslagsmöten tas bland annat följande saker upp:

- elevvård
- återkoppling från kompisstödjarmöten

- vuxnas bemötande mot elever och mot varandra på skolan.

Elevhälsan

I Elevhälsan ingår:

- kurator
- skolsköterska
- specialpedagog
- skolpsykolog
- skolläkare

Syftet med Elevhälsans arbete är att skapa förutsättningar för inläring samt medverka till att skolans miljö är stimulerande och att alla trivs. Elevhälsans arbetsätt är både konsultativt och stödjande gentemot elever, föräldrar samt personal. Arbetet är i första hand av främjande och förebyggande karaktär med skolans värdegrund som utgångspunkt.

Rektor har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet på skolan.

Metoder för kartläggning och utvärdering

- En trygghetsenkät som följs upp av all personal samt analyseras av skolans Trygghetsteam under uppstarten av läsåret.
- samtal med kompisstödarna
- övergångsplan mellan åk 6 och åk 7

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp

För att tidigt upptäcka kränkningar har vi följande arbetsätt och förhållningssätt:

- All personal på skolan har fokus på att uppmärksamma och agera vid kränkningar.
- Genom diskussioner och samtal medvetandegöra eleverna om likabehandling
- kompisstödjarverksamhet
- enkäter
- utvecklingssamtal

Vem kontaktar jag vid trakasserier, diskriminering och kränkande behandling?

För att anmäla ett ärende så ska du som elev eller vårdnadshavare vända dig till din klassföreståndare eller rektor. Om du som elev känner dig kränkt av en vuxen på skolan så vänder du dig till någon vuxen person i skolan, som i sin tur vänder sig till rektor. Rektor är ansvarig och ska därför alltid informeras om all kränkande behandling.

Aktiva och uppföljande åtgärder när elev diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

1. All skolpersonal är enligt Skollagen 6 kap. 10§ skyldig att anmäla kännedom om kränkande behandling till rektor via **Synpunkten**, som nås på via Eira, kommunens intranät. Inblandade elevers vårdnadshavare kontaktas skyndsamt, om möjligt inom första dygnet. Likabehandlingsteamet, eller i vissa fall klassföreståndare, får i uppdrag att utreda händelsen. Berörd personal har uppföljningssamtal med de inblandade eleverna. Händelsen och det efterföljande arbetet dokumenteras skriftligt.
2. Om inte situationen uppkläras anmäls ärendet med dokumentation till likabehandlingsteamet.
3. Om kränkningarna inte upphör behöver särskilda åtgärder sättas in. Rektor kallar elev, vårdnadshavare, klassföreståndare och likabehandlingsteamet.
4. Eventuell anmälan till polis, socialtjänsten, arbetsmiljöverket och skolhälsovård görs.

Långsiktig uppföljning och utvärdering

För att garantera att insatserna följs på lång sikt hålls en avstämning av likabehandlingsteamet med den utsatte eleven efter ca en månad. Då görs en utvärdering av de vidtagna åtgärderna samt vilka effekter insatserna har gett. Vårdnadshavare får en muntlig eller skriftlig lägesrapport. Om ärendet är utrett och alla parter är nöjda avslutar likabehandlingsteamet ärendet. Elev, vårdnadshavare och klassföreståndare har en fortsatt dialog. En kortfattad rapport lämnas till rektor.

Aktiva åtgärder när vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

Om du som elev känner dig diskriminerad, trakasserad eller kränkt av någon vuxen på skolan så vänder du dig till en vuxen som du har förtroende för, som i sin tur vänder sig till rektor. Rektor kontaktar elevens vårdnadshavare samt ansvarar för att samtal och utredning med berörda sker.

Dokumentation

All dokumentation görs i vårt digitala verktyg, Synpunkten.

Delaktighet

Elever, vårdnadshavare och personal görs delaktiga i arbetet mot kränkande behandling och för allas lika behandling. Skolans personal, elevråd, elevskyddsombud och kompisstödare är delaktiga vid upprättande och revidering av *Likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling*.

Likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling finns på skolans lärplattform VKlass.

Kompetensutveckling

Trygghetsteamet och rektor ansvarar för att personal får fortlöpande kompetensutveckling. Arbetslagsledarna introducerar ny personal.

Kvalitetssäkring

I början av läsåret revideras *Planen mot kränkande behandling* så att den anpassas efter de särskilda förhållanden som finns i verksamheten. Detta dokumenteras skriftligt. Rektor tillsammans med trygghetsgruppen är ansvariga.

Förenklad ärendegång vid upptäckt av kränkande behandling

1. Elev anmäler kränkande behandling till vuxen på skolan.
2. Personal anmäler till rektor via **Synpunkten**, som nås på Eira, kommunens intranät.
3. Elever samt vårdnadshavare meddelas att anmälan gjorts.
4. Likabehandlingsteamet eller i vissa fall klassföreståndare har uppföljningssamtal med de som varit med om kränkningen. Vid behov kontaktas vårdnadshavare.
5. Om situationen inte klaras upp gör likabehandlingsteamet en fördjupad utredning med de inblandade.
6. Likabehandlingsteamet följer upp ärendet efter 1-4 veckor, beroende på situation.
7. Om kränkningarna upphört efter 4 veckor avslutas ärendet.
8. Om kränkningarna ej upphört fortsätter arbetet på skolan så länge det behövs.

Rättigheter och skyldigheter

Elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på;

- FN:s konvention om barns rättigheter.
- Skollagen (2010:800) 1 kap. 5§ ”*Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling*”.
- Skollagen (2010:800) 6 kap. **Åtgärder mot kränkande behandling.**
- Lgr 11 (2011) 1 – 2 kap.
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap. **Anmälan om och avhjälpan av missförhållanden.**
- Brottsbalken (1962:700) Stafflagarna i Brottsbalken gäller även skolan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. En polisanmälan ersätter inte anmälningsskyldigheten enligt Socialtjänstlagen. I Brottsbalken finns inte kränkande behandling som särskilt begrepp eller brottsrubricering. Men kränkande behandling utgör inte sällan även brott enligt Brottsbalken, t.ex. misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal, sexuellt ofredande och hets mot folkgrupp.
- Diskrimineringslagen (2008:567) Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Direkt eller indirekt diskriminering

Diskriminering innebär avsteg från principen om likabehandling t.ex. när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever.

Med **direkt diskriminering** menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till t.ex. elevens kön eller religion.

Indirekt diskriminering kan ske då alla behandlas lika t.ex. om alla elever serveras samma mat så diskrimineras de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat. Den indirekta

diskrimineringen är när man tillämpar en bestämmelse som verkar neutral men får en diskriminerande betydelse.